

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 15. Vno Ego sum, illis dat fiduciam. Tenet illam, qui in eius gloriam se tribulationibus exponit, quem in illis Deus non deserit, vt diabolus mundus & caro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

ejus ruinam, vnde & conqueritur. *Phantasma est* Quoties eripit diuiti Deus opes largillimas, quibus mille patrabat insolentiam: parentibus filium, eorum caussam condemnatio, matri filiam, ob quam infinitis torquebatur curis, & conteriti lamentantur: *Phantasma est*. Vtinam oculos aperires: quam feliciter Iesum inuenires, salutem tuam, ecce venit diuina eius persona abscondita & tenebris latuata. Accedit iuni & Tobias ad ripam fluminis Tigridis, & ecce prouult in eum piscis quidam immanis, qui terrore nimio percussus, ad Angelum conuertitur. *Heu, Domine inuadit me*. Ne timeas, hic enim tuum paratur remedium, tibi & patri tuo in cæcitate oculorum eius medicam, & fugam demomorum: *Apprehende brachiam eius, & trahet illum ad te*. Video, quia hic ben. m. quod pretendis præ manibus est. Quoties male iudicas, occurrere tibi diaconem, qui te deuorandum inuadat, & tim. idus inclinas: *Inuadit me*. En Domine, leuatum id se plura, vigilia, tunica de iuncis & catene corporis, & cilicium deuorant me. *Heu Domine mi, paupertas, indigentia, necessitas, absorbent me*. Eia age charissime. *Apprehende brachiam eius*: attrahet eam: hic enim tibi & remedium & salus tua paratur. Adest Angelus D. Petrum carcere solutus, ille vero: *Existimabat se visum esse*. O Sancte Petre, non est hoc phantasma in tui detrimentum, minime, sed Angelus Domini est, in tui liberationem & consolationem missus; & ad hoc venit a Deo missus, vnde & vocatur: *Angelus Domini*. Angelus Dei est infirmitas tribulatio, penitentia quam existimas esse phantasma.

§. 15. Vno Ego sum, illi dat fiduciam. Tenet illam, qui in eius gloriam se tribulationibus exponit, quem in illis Deus non deserit, vt diabolus mundus & caro.

¶ 46 Dominus, qui eos vidit adeo turbatos, anxios, & timore attonitos, nauiculae appropinquat & ait: *Confidite, ego sum nolite timere*. Non est n. o. d. locus hæc verba ponderandi: quæ profundissimam comprehendunt Theologiam, quibus Christus declarare voluit se esse verum Deum, proprio Dei nomine se appellans: *Ego sum*, quod tantam præbet materiam philosophis & Theologis disputandi. Breuiter dico, voluit illis Deus auferre me-

tum. Primo, dum solum illis offert diuinam essentiam. *Ego sum*, quo significat, ait Diuus Augustinus quod *Maiores est adiutor, quam oppugnator*. Quæ pariter perpendit illa verba Dauidis: *Speret in te, qui nouerunt nomen tuum*. D. Avg. Alludere cum dixerit ad illud quod Moysi, cum Deo contigit, quando ei commissionem illam intinxit, tot tantisque difficultatibus inuolutam, vt, ad sedandum & leniendum cor eius & omnes iam superatas crederet difficultates, ei dixerit. *Nolite timere, num scis, quis ego? Ego sum, qui sum, sic dices filiis Israel: qui est, misit me ad vos. q. d. Ego sum ille qui sum, significare voluit, dicit subtiliter vno verbo Caietanus, hoc quod Sancti mille doctissimis disputationibus proloquuntur. *Ego sum, sicut essentia*, (Hoc est, *qui est*) ita vt omnia quæ esse habent, ex me procedant, de me pendeant, multo magis, quam de sole lux. Si cælum moueatur, sol illuminet, terra stet immobilis, stellæ influant, ignis calefaciat, venti pestrepant, aquæ alerentur, arbores fructibus onerentur, flumina currant, Reges regnent, gigantes toborentur, leones viuant, serpentes repant; hoc quidquid est, ex me pendet; ita vt, subtrahente me, vel ad momentum, manum, omne fortissimum & potentissimum & pulcherrimum in nihilum decidit. Quæcirca, dum me apprehenderis, non est quod timeas: nec enim mordere potest fera, nec aqua submergere, nec ventus turbare, nec ten pestas commouere, nec infirmitas accedere, nec mors consurgere, nisi ad hoc vires præstitero. Dilucide hoc psaltes Regius intellexit. *Si ambulauero in medio umbra mortis, non timebo mala: quoniam tu mecum es*.*

Huc innuitur securitas & sanctorum consolatio in maioribus suis tribulationibus, quando extremis anguntur molestiis, & ad rem optime, id declarat Dauid quem congrue expendit Diuus Athanasius in quo Dauid Deum vocat dominum virtutum: *Dominus virtutum*. Incipit psalmus nomine Iustorum, qui voce præconia declamant, quam tuto sine mali suspitione, inter procellosos Oceani fluctus viuant securi, dum se diuini sentiunt auxilio consoneri. *Deus noster, refugium & virtus, adiutor in tribulationibus, qui inueniunt nos nimis*. Profluat aliquando ex aduerso tribulationes, quando minus illas timemus, adeo pręgnantes, vt omnem e-medii aditum excludere videantur. Hoc est, *Inueniunt nos nimis*. Dum se illis iusti ad ex-

trema redactos sentiant, haud timent, Deum enim vt refugium, habent; quod si fortior instet aduersitas, fortior illa creditur Deus, quo semunitos tutosque latantur. *Deus noster, refugium & virtus &c. Properea non timebimus dum turbabitur terra & tranſeuntur montes in eorū mari. Non timebimus, licet subsiliat terra, montes commoueantur, & erigantur vt capitibus nostris incumbere velle videantur, licet adeo feroci rugitu tonet pelagus, vt undis suis aestuosus metum incurere vel ipsis scopulis ad litus dixeris, quos deicere, confringere, & in profundissimum Oceani demergere p. ta ueris. Sonuerunt, & turbata sunt aqua eorum concubati sunt montes in fortitudine eoru. Legit*

D. Hieron. *Sonantibus & intumescen-
Epist. 136. gurgitibus eius, & agitata montibus in potentia
Tom. 2. eius. In his timentis periculis, & intumel-
centibus gurgitibus; manent iusti quieti, exci-
tati, secuti, diuini auxilii torrentibus inan-
dati. Fluminis impetus latificat ciuitatem Dei.
Et quid est, quod eis tor aduersitatibus pres-
sos tantam ingerit alacritatem, quietem, se-
curitatem? quod intelligant, quod Dominus
virtutum nobiscum, susceptor noster Ders la-
rob.*

Aduertit D. Hieron. quod Deus ex decem
Epist. 142. sibi propriis nominibus; quae nobis in sacra
I. scriptura occurrunt, frequentius utatur illo,
Dominus virtutum, & inquit, vbi Septuaginta
virtutem transferunt: **Dominus** virtutum, Hebraei le-
nomen, **Dominus** sabaoth, quod est, **Dominus** exer-
citus, vel vt transfert Aquila: **Dominus** mi-
sericordiarum. Et bene declarat, si dicamus Do-
minus virtutum & potentiarum, quo eum no-
mine Mardocheus appellabat. **Omni** potentatus
Epist. 142. dominans. q. d. non est cui timeamus, nec com-
moti maris vados horribiles, nec grauis mos
montes, licet insurgentes & capitibus nostris
committantes, nec acutiores morbos, nec ip-
sam mortem, licet praeculis eam spectemus,
nec potentissimos hostes, nec ultra mensuram
prodigiosos gigantes, nec ipsos diabolos, omnis
enim pelagi tumultus, tempestatum turbines,
infirmiarum acerbitas, & mortis horror, &
quidquid illud sit, a Deo dependet, & tantum
possunt, vel tantum operantur, quantum illis
Deus & concedit, & permittit: & hoc nobis
constat, quod minime illis permittet, exer-
tere in iustos suas vires ad eorum detrimen-
tum: illos enim in suam recepit curam, magis
quam patris dilectissimos sibi filios,
Dominus virtutum nobiscum &c. Dum adest vo-

bis Deus, dum ait: **Ego sum nolite timere.** O
Christiane: Aduersitatibus anxioris, insurgit
in te mundus, vndis aestuosus paupertatis ge-
mis absorbendus: O modicae fidei: quam te
tua ad terram depimit infirmitas? O puella
astringunt te paupertatis angustiae? O vir vxo-
rate, quum te mulieris, filiorumque, & mo-
dicae substantiae agitat tempestas? Vide, Chri-
stum tibi aduocem: sume digne sacratissi-
mum Sacramentum: vt tibi possit dicere: **Ego
sum.** Gaudebis, in tui remedium aduolabit,
veniet enim tibi vnde minus eum speraueras,
vires ministrabit, vt aestuosas euntes vadis, &
tibi dicet: **Nolite timere.**

Religio igitur hoc primo sensu, est enim
maris abyssus, ecce alius: q. d. Apostolis:
Agnoscite, charissimi, quod **Ego sum**, nolite
tam re, an nomen meum ignoratis: quod est:
Adiuutor in tribulationibus: **Ego sum**: qui meis non
desum, **Ego sum**; qui illis in tribulationibus ad-
sum, quas in mei gratiam suscipiunt: **Ego sum**,
qui eos apertissimis in periculis non desero, ni-
bus in meum obsequium conuolunt. Hinc
patere voluit, quam dissimilis sit eius condi-
tio de monis, vndi & carnis conditioni. Om-
ne hi tribulationibus opprimant sibi seruie-
tes, sed non est quod putes, quod illis succur-
rent, quando angustiantur quinimo ipsi &
pati & perire permittunt ingrati. Hoc dan-
nus opus est, qui te mille peccatis obruit, &
Dei offensis grauat, porto dum stupulis pie-
neris & turbibus in hora mortis agitatae de-
sperabundus, dic illi, vt te adiuuet. Parum est,
quod non adiuuet, imo ipse est qui acerbiores
tibi addat angustias, & in desperatione bar-
athrum agat praecipitem; ipse qui titulo & ip-
renit, te ad peccatum induxerat. Ipse est, qui
praeclearum illum sacerdotem magnam lesum,
filium Iosedech ad parum honesta perduxerat,
titulo facilis misericordiae, quibus iam impli-
cato, vndem non adfuit auxiliator, sed in iu-
per in eum ferox insurrexit acculator, a Deo
postulans iustitiam, vt eum pro demeritis cas-
tigaret. Hoc ipsum spiritu prophético vidit
Zacharias vt ex professo alias exposuimus. **Is-
sum indutum vestibus sordidatis, & Satan stabat a
dextris eius, vt ex aduersaretur.** Hac condi-
tione notatur, incitare te ad peccatum sub titulo
quod leue quid sit, & Deum esse misericordem;
& quo momento te cernit peccatis inuolutum,
contra te coram Dei tribunali vociferatur fisco-
lis, tibi que aduersarius. Mundus autem, qui-
bos.

49

bus te non exponit periculis, vt honorem factum tectumque conferes, familiamque illustrem: ita vt tantis te opprimi calamitatibus ingenifcas, vt quo te veritas, ignores. Ne credideris, quod tibi medelam feret, quinimo respondebit ingratus, quod olim sacerdotes templi proditori Iudæ, postquam illum in irreparabilem suam impulsissent ruinam, & jam remedium tanto malo petiturus aduenerat. *Quid ad nos, tu videris.* Demum ipsa caro, quæ tantis te deprimat calamitatibus, vt noctibus obambules in salutis tuæ detrimentum, & bonorum dilapidationem: die illi vt te adiuuet. O mulla proditoria, qua perfidus vehitur Absalon, quæ eum in malas auerit aues, & à quercu suspensionem deseret, vbi male factus æternum periturus perforat. *Hæc est caro tua. Equi corum caro.* & ipsa te ad domum vnus & alterius deducit, ad epulas, ad choreas, ad delicias, quibus tandem miser suspenderis, bonorum inops, salute priuatus, pedibus tremulus proæa diaboli. Hoc eius opus. Porro Deus, non sic ipsi proprium est, illis auxiliari, qui in eius honorem se periculis exponunt, illos ex præsentissimis angustiis eruere gloriosos, quo peten illi brachij sui vires ostentet, prodigiorum mirabilium inimitabilis operator. Populum suum dura Pharaonis eduxit seruitute, quâ in Ægypto affligebatur, in manu potenti & brachio excelsi. Proficiscuntur primo itinere diurno de Ramesses in Socoth, de Ayram in Eham, vterius quæ runt progredi per solitudinem Eham. Vocat Deus Moysen, ei præcipit, vt deducat populum, & reuertantur paruo tractu post Philahiroth, quæ erat in istar vallis inter Magdalum & Beelisephon duos altissimos montes, ex opposito maris rubri. Celsissime Deus, quid agis? hilares proficiscuntur, festino gradu, paulatim Ægypto excedentes, & præcipis, vt retrocedant. Si vero hæc mens ua sit, cur eos præcipis sistere inter duorum montium angustias ex opposito maris, si forte illic iter suum carpat infecutor Pharaon, nulla illis fugiendi datur aperta janua, nisi sese in mare dent præcipites? sic contigit: cum enim nouisset Pharaon ad eas populum redactum, angustias, constituit illos insequi, & ex parte terræ illos oppugnare, sibi perseadens, illos ex parte maris non posse fugam capessere, & ad hoc conflauit numerosissimum exercitum ex omnibus Ægypti præsidis, cui se celetes & paratissimum sociarunt Ægyptii, & id (Notante Rupperto) eò magis quò viderent, eos hæere, quos seruos subiectos habebant in suam obse-

quium, deinde lugerent sibi ab Israelitis. vasa quæque pretiosissima a ferri, quæ illis tantummodo commodauerant, & illusos se modo stromacharentur.

Accurrit Pharaon militum electorum acie instructus, cum Israelitæ percipiunt, ex terræ latere progredi: illi duorum montium angustias conclusi. Hinc Pharaon procedit, illinc feruet mare, dissidunt, se iam inter mortuos reputant, & gemitibus inenarrabilibus suum deplorant exitum. Væ nobis, an non melius fuisset nos viuere seruos, in Ægypto saluos & incolumes, quàm liberos exire, & crudeli nece cunctos deperire? Si nos Deus morti destinauit, vel vt nos Pharaon consumat, an non satius erat mori in Ægypto? audit illos Moyses, & re cum Deo communicata ait: O popule Dei electe, quid times? quis te in has adduxit angustias? quis te his conclusit montibus? numquid Deus? Confide ergo, quod ipse tibi auxiliabitur, nec perire permittet: *Nolite timere, state, & videte magnalia Domini.* Sit, cordis fides viua, spes certa, estote animæ quiore. Hoc est, *State.* Quia sicut inquit Apostolus, id quod cor reddit constans & intimidum, fides est viua, quam securæ spes comitatur: *Tu fide stas.* Ne timeas, an non Deus est, qui te eduxit de Ægypto? An non ex eius præcepto, & statuto es egressus? Ipse te videt inter duorum montium concaua conclusum, ab utroque latere, & inter potentissimos hostes, & mare ex altero latere, vbi nec semitam, nec viam, nec modum videas, vt euadas incolumis: An non suo obedientem imperio, te huc adduxit? Nolite ergo timere: *State & videte magnalia Dei.* quæ Deus pro vstra salute & libertate operaturus est, qui vobis tacentibus & quiescentibus, per maris profunda viam aperiet, & cantantibus vobis, ipse manum extendet, quæ contra tam numerosum exercitum & crudelissimum regem decerit: *Dominus propugnabit pro vobis, & vos stabitis.* Non enim sinit Dominus, quando electos suos tribulationibus supponit, eosdem illis absorberi vt pereant, quinimo festinus accurrit licet hoc sit, tam mirabilia efficiendo, quæ sunt sternere per maris profunda viam latissimam, aridam, floribus in-textam, vt eam describit Spiritus Sanctus.

Ob quam causam sedet Iob in sterquilinio, direptis opibus, interemptis filiis, diruta domo, valetudine de perditâ, vt quid caro eius vulnerrum congeries putredinis & vermium colluuiis opprobrium imple amicorum, propria vxori factus in parabolam? In Dei obsequium, & fidem

quam ei debebat, conservandam. Ne velim credideris, quod illum deseret Deus, sed dum id minus suspicantur hi, qui eum affligunt, adest auxiliator, & in eius sumit arma, defensionem, arguit eos, qui innocuum irridebant, inungit, ut delicti veniam postulent, omnia in duplum restituit, quæ illi dæmon abtulerat, & maiori gloria, ac diuitiis, quam unquam habuerat, Iob præfulget illustrior. Quis te, o castissime Ioseph hoc detinet ergastulo reclusum, inhonoratum, infamem, afflictum, in ille timoribus & anxietatibus inceptum Dei obsequium, qui utique provocatus eum offendere, recusavit. Conhæde igitur, non te derelinquet, & tantâ tibi potentia succurret, ut dicere Sapiens possit:

Sap. 10. Hæc venditum iustum non dereliquit, sed a peccatoribus liberavit eum, descenditque cum illo in foveam, & in vinculo non dereliquit eum donec afferret illi sceptrum regni, & potentiam adversus eos, qui eum deprimebant, & mendaces ostendit, qui maculaverunt illum.

49 O piissime Tobia, quis te cæcum affligit, tenebris immersum, & tristi mortis umbrâ gementem, ab vxore scommate delusum, ab amicis spretum, multis repletum miseris? Dei honor, & impletio eorum quæ nobis mandat, sepeliendo mortuos, pauperibus laudando, pupillos defendendo. Securus ergo viue, aderit tibi cælum, & vnum de magnatibus delegabit, hilarem restituet visum, mortuum solabitur, te ipsum honorabit, domui tuæ prospera cuncta adducet, multiplicabit tibi vitæ dies, & implebit misericordis toto spectante vniuerso. Dicitur mihi, o Daniel vir desideriorum, quid te in lacum misit leonum, & sic reclusit, ut quocumque lumina veris, non nisi feroces & famelentes leones intuearis? Eo quod pro Dei honore steteris inimicus. Depone metum, & brevi tibi aderit eius Angelus, quem ille mittet, qui obrutabit ora leonum, & tuis prosterneret pedibus ut agniculos, per aeris vacua prouidebit escam, ut totus restetur orbis, Deum seruatorum suorum non oblitisci, quo tibi liceat effari: *Recordatus es mei Deus, & non dereliquisti diligentes te.* O pudica Susanna, quis te publico iudicio, ut adulterii ream condemnat, & jamjam trahit spectante mundo lapidibus obruendam, idque tanta velocitate, ut jam lapidum percipias strepitum, quos rapiunt manibus, in te proijciendos? Dei gloria, & quia locum dare peccato recusavi. Eia igitur illustrissima Do-

Dan. 14. 37.

mina, mulierum decus, cum igitur ita sit: sursum corda & oculos ad Deum erige, confide, quod se tibi non subtrahet, quin & spiritum excitabit vnius iuuenis, qui fraudis sit detector, veritatis testis, & sanctitatis ac innocentie tuæ præco, idque adeo in tuam satisfactionem, ut totus eam populus intelligat, & omnis pudicitia à mundo colaris exemplar. Gloriosissime Paule, quis te coram tam inimici statuit leone, & sævissima tigride Nerone, ut eus ferocitas in fugam compellat omnes commisitones, & tu solus relinquantis? Dei honor & Evangelium. Iacta cogitatum tuum in Domino, nulli tibi decrit, fauebit tibi, de tempestate eripiet, ut scribere liceat discipulo tuo Timotheo: *In prima mea defensione, omnes me dereliquerunt, non illis imputetur sed Dominus adfuit mihi, & confortatus me &c. liberatus sum de ore leonis.* Hoc Deum taxgit, & optime quatrat, quod cum tu Deo non desis, nec tibi Deus sit defuturus.

Res est indubia, quoties ob alicuius gratiam aduersitate æprimere, si sit ille talis, qualem esse deceat, eius est, tibi succurrere, liberare, alioquin proditor insimularetur, si eum te huic expulisset periculo, in eo te dereretur, cum posset liberare. Quid agere deceat Deum, quando tu ut eius præceptis obedias tribulationibus attereris, egestate, infirmitate? O puella castissima, cui ornamentum & esus deficient, quia noluit eum offende: cor tuum erige, quinas eius inspicere manus & secura crede, quod, cum in eius gratiam hoc patiaris, non te perire patietur. O Christiane, qui, ne pecces in Deum, sustines paupertatem, opprobrium & iniustitiam: spera ac seito Deum plus posse quid sit honoris, quam totus mundus; & plus ille desiderat, seruos suos honorari, quam omnes terræ Principes: confide, quod tibi honorem conservabit, augebitque magis, quam unquam optare potuisses.

Præclarissima sunt hæc Spiritus Sancti verba. *Tristitiam ne des anima tua, & ne affligas te ipsum in consilio tuo &c.* Et congrega cor tuum in sanctitate eius, & tristitiam longe repelle à te. Considerat Spiritus sanctus hominem innumeris fractum laboribus, desolatam, fatigatum, suis rationibus & consiliis intricatum, eo quod in omnibus se illi offerunt difficultates. Alter nimia grauat prole, muliere, domo, honore, &c. panis est indigus. Quas non euoluit rationes, si hinc, si inde, ad quem confugiam, quid primum arripiam?

Eremit

Fremit alter opprobriis ab alio sine ratione impetitus, consulit secum, quid factu opus de- liberans, & in omnibus inuenit inconuenientiam. Luget alter infirmitate pene exhaustus, quasi tempestate jactatus, qui quanto magis remigat, tanto se manifestiori periculo videt ex- positum, & crescit necessitas, ob quam omni solatio delictus ingemiscit. O charissime, in- quit Spiritus sanctus. *Congrega cor tuum, in san- ctitate eius.* Collige illos discursus, illas cordis tui fluctuationes, a quo seu per hanc, seu per illam viam tibi remedium possit aduenire. Vi- deris altera Martha, quia: *turbas erga plurima.*

Luc. 10. 41.
D. Avg.
Quid per multa vagaris, o homo. Querit D. August. quid per alienas aedes inquiris reme- dium inquietus, sed nec vllibi inueniens his tempus tuum teris sine fructu ac cu n dispen- dio? *Congrega cor tuum*, recollige cunctas tuas rationes perpende Deum esse sanctum, justum & bonum, & qui te querit, te plus amat, quam tu teipsum, & qui tibi fauebit, quando, vt san- ctus eiusdas. pateris aduersa es. *Congrega cor tuum in sanctitate eius.* Hic sit tuarum rationum ac curarum finis: Deus pater meus est, & pater nemo melior illo Deus potestas est, & omnipo- tens: Deus sanctus est, & infinitus sanctus, ac proinde mecum ager, vt pater bonus, sanctus, potens, qui dum filium videt necessitate obru- tum, idque honestam ob causam, aut ob eius impletum preceptum, non ei deest, etiam si bolum ori suo subtraheret.

Non tibi deest Deus, sicut nec discipulis defuit, quando enim apertiori & tristori mole- stia exanimabatur, illis apparet, accedit, so- latur, dicens: *Ego sum, nolite timere.* His ver- bis Petrum animauit, vt verbo suo nixus ma- ris procellis intrepidus se committeret, & iam submergendum cunctis videntibus sustentat, accurrit, dexteram extendit. Et quid minus agere cum decebat, dum videt Petrum, vt suo obediret precepto, se pelago immitentem? Gradu tutissimo ambula: S. Apollolus: nam li- cet dum audit id quod Christus omnibus dixit, *Nolite timere, Ego sum.* Se preceptum Ocea- no dederit, vt ad Christum accederet, arden- tissima fidei suae & charitati satisfaciens, qua iudicabat, iam mille annos effluxisse, quibus magistro suo abfuerat, nec eum viderat. *Arden-*

D. Hier.
Tom. 6. 1.
Math. 14.
tissimo fidei ardore, inquit D. Hieronymus) Nec voluit tamen, nec ausus est se mari committere, nisi precedente precepto: quocirca ait. *Do- mine, si tu es, iube me venire ad te super aquas.* Praecepte mihi, Domine, vt me mari tradam.

Ardentissima Petri fides, qui credit, non tan- tum Magistrum, vt verum Deum, propria posse virtute maris fluctibus inambulare tutissimè, verum & aliis quibuscumque dare virtutem Ocea- ni vndas, firmo vestigio percalcandi. *Eodem fidei ardore, quo semper, credit se posse facere per voluntatem Magistri, quod ille poterat per natu- ram.* Verum tamen vnum verbum o S. Apollolus: quid necesse est, ipse tibi hoc iniungat: An non sufficit eum tuis oculis videre presen- tem!

An tibi vires defunt, vt propria te virtute mari committas: Duas habuit rationes, vt hoc diceret. Prima, voluit D. Petrus examinare, num qui illis loquebatur, verè Dominus esset, aut phantasma, vel spiritus illis adpareus, pro vt sibi imaginabantur. Nouerat D. Apollolus altissima Theologiae doctrinam: solum esse Deum, qui potestate vigeat, vt efficaciter deter- minet nostram voluntatem ad res magnas, & heroicis actus virtutum, quocirca suam atten- dens timidam, & ad hoc minime determinatam, sciebat, quod qui illam constanti & fida reso- lutione determinaret & cum effecta, ad opus tam insolitum, tam viue fidei, vt est diuino fretum auxilio se maris vndis injicere, verus esset Deus nec alius; & quasi diceret. In hoc Domine cognoscam, te esse, si te mihi præci- piente, vt me pelago committam ad te ventu- rum: sensero in me determinatam meam vo- luntatem, & fiducia cor meum stabilitum; quia ad hoc opus nulla valet creata virtus phantaf- matis, vel spiritus sine boni, siue mali. Secunda ratio est: magis ad rem nostram. Petrus non ausus est se vndis injicere, nisi prævio Domini precepto: sciebat enim quod si se fluctibus in- gereret, & hoc ex Dei precepto: tutissimum sibi haberet Dei auxilium, qui potentissima sua manu accurreret, vt eum saluum & turbibus educat incolumem.

Hoc quoque sit tibi compertum, quod si, vt Dei preceptis obedias, vndis innatares quam certissimè submergendus, nihilominus securis- simum eius diuinum experieris auxilium. Et ita D. Petrus expertus est, experti sunt & alii Apolloli, qui nam ascenderunt, ex eius præ- cepto, ac proinde illis accurrit, turbulentissimæ tempestatis hora, accedit ait: *Ego sum, nolite timere.* Quo verbo cunctos solatur, vires addit deperdita, cum illis ascendit nauim, sedat tem- pestatem, adducit tranquillitatem perfectam, & momento temporis, ad portum inducit optatissimum, virtute suae omnipotentis. Et

Et hoc nouum patet miraculum, quod Deus efficit, nam eius subsidio tempestas, laborque qui nos exhaurebat, terminatur, animam sola-

tur, pacem adducit in hac vita per gratiam, quò nos conducit ad gloriæ portum cœlestium, Amen.

S V M M A R I V M

HOMILIE QVARTÆ SEQVENTIS.

A Stendit Euangelium, eo ipso, quo quis se Dei disponit obsequio accedere diabolum ei bellum illaturum *a*. Tantò neruosiùs quantò quis diligentius conatur euadere in virom sanctum *b*. Ut nobis Christus addat vires & animos, prodit hodie cum illo in arenam, & ei vires confringit, vt iam prælium nostrum sit cum infirmo inimico *c*. Diuina nobis præscribit documenta, vt in tentationibus superiores euadamus, supponendo, quòd nos ipsos illis non ingeramus *d*. Primum: docet nos, quibus cum armis vincamus: quæ sunt duplicis generis: primò, ex parte Dei: eius scilicet fauor & gratia *e*. Secundò, ex parte nostra, nimirum ieiunium & opera sancta *f*. Et nominatim magna vigilantia, quàm sumus excitati: eo quòd hostis noster semper sit in insidiis, vt nos confundat *g*. Et vnus cuiusque perpendit sedulus affectus, vt per eosdem oppugnet *h*. Secundum: vt dum accedit diabolus proponens nobis panis defectum, oculos in Dei potentiam conijciamus *i*. Tertium: vt attentè consideremus, hostem nostrum omnes suas habere vires in sola lingua *k*. Et quod argumentetur, vt indoctus Astrologus. Quartum: eius promissa esse mendacia *l*. Quintum: quod si clara nos inuadat tentatione: hoc verbo (*Vade Satana*) cum repellamus.

§. 1. Eo ipso quo quis se ad Dei disponit, obsequium, diabolus accedit, vt eum bello la- cessat: iustar illius lateris, de quo Dominus ad Ezechielem, & velut alter Pharaò Israe- litas persequitur.

§. 2. Impugnat Satan Sanctos, vt pirata na- ues diuitiis onustiores, vacuas vilesq; despi- ciens.

§. 3. Congreditur, Christus, vera Aquila cum serpente, vt eum nobis confringat, proinde eius victoria nostra est, & modo cum sancti non timent.

§. 4. Ductus est. Ad tentationes ductus est Christus donis Spiritus S. cuius opera omni- bus sunt rationibus superiora, iuxta Theo- logie disciplinam.

§. 5. Quicumque se temerariè tentationibus ingesserit: prosterneretur cum Davide, quem vero Deus ad illas adduxerit, victor euadat cum Ioseph.

§. 6. A Spiritu. Prima contra diabolum arma defensiva, est Spiritus S. gratia: quàm superantur dracones, sine qua musca vin- cunt.

§. 7. Cum ieiunasset. Necessarium quoque est ieiunium, quòd diabolus prosternit, vt Eleazar elephantem.

§. 8. Accedens tentator: Sine miraculo, ieiunium multis potest diebus protrahi. Ac- cedi tentator ex suo munere talis, quem David descripsit; & oculos requirimus Eze- chielus.

§. 9. Accedens